

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	26. april 2024

Sak 032-2024

Videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF - Oppfølging etter foretaksmøte 7. mars 2024

Forslag til vedtak:

1. Styret tar protokoll fra foretaksmøte 7. mars 2024 til etterretning.
2. Som oppfølging av vedtak i foretaksmøtet ber styret om at vedtak i sak 148-2023 tas inn i konseptfasearbeidet for videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF, med følgende endringer og presiseringer:
 - Styret ber om at det etableres fødestue og barselhotell ved sykehuset i Elverum.
 - Styret ber om at det ortopediske tilbudet ved sykehuset i Elverum videreutvikles ved at det planlegges for å realisere en femdøgnspost for elektiv ortopedisk kirurgi og et bevegelsessenter ved sykehuset i Elverum.
 - Styret ber om at styrkingen av tilbudet ved sykehuset på Tynset ivaretas i konseptfasearbeidet og at nødvendige prosjektutløste bygningsmessige behov knyttet til rehabilitering av sykehusanlegget på Tynset innarbeides.

Hamar, 19. april 2024

Terje Rootwelt
administrerende direktør

1 Hva saken gjelder

Foretaksrådet for Helse Sør-Øst RHF vedtok 13. juni 2023 at Mjøssykehus-alternativet skulle legges til grunn for steg 2 av konseptfasen for Videreutviklingen av Sykehuset Innlandet HF. Foretaksrådet ba videre Helse Sør-Øst RHF om å legge til rette for en styrking av sykehuset i Elverum og Tynset gjennom utredninger og ytterligere vurderinger av flere forhold. Disse ble presentert i styresak 148-2023 *Videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF - oppfølging etter foretaksråd 13. juni 2023*. Foretaksrådet ga 7. mars 2024 sin tilslutning til styrets vedtak i saken med to tilleggspunkter.

Denne saken er en oppfølging av foretaksrådets vedtak 7. mars 2024, og stadfester styrets vedtakspunkt 1 i sak 148-2023, med enkelte endringer og presiseringer. Det videre konseptfasearbeidet for *Videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF* skal innarbeide slik styrking av sykehusene i Elverum og på Tynset.

2 Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

2.1. Bakgrunn

Den 7. mars 2024 sluttet foretaksrådet seg til styrets vedtak i sak 148-2023 *Videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF – oppfølging etter foretaksråd 13. juni 2023*. Foretaksrådet ga enkelte tillegg og presiseringer slik de fremgår av vedtaket fra foretaksrådet.

Foretaksrådet vedtok:

1. *Med tillegg som går fram av punkt 2 og 3 slutter foretaksrådet seg til Helse Sør-Øst RHF sitt vedtak i styresak 148-2023 Videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF – oppfølging etter foretaksråd 13. juni 2023.*
2. *Foretaksrådet ber Helse Sør-Øst RHF legge til rette for et forsvarlig fødetilbud og barselavdeling ved Elverum sykehus. Foretaksrådet ber videre om at det legges til rette for videreutvikling av det ortopediske tilbudet ved sykehuset i Elverum. Det skal også realiseres et bevegelsessenter ved Elverum sykehus.*
3. *Foretaksrådet ber om at styrkingen av tilbudet ved Tynset sykehus blir ivaretatt gjennom videre konseptfasearbeid. Gjennom dette arbeidet må det sørges for nødvendig rehabilitering av sykehusanlegget for å ivareta de bygningsmessige behovene, slik at en styrking av tilbudet ved sykehuset muliggjøres også på lengere sikt.*

I sak 148-2023 *Videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF – oppfølging etter foretaksrådet 13. juni 2023*, fattet styret følgende enstemmige vedtak:

1. *Styret viser til vedtak i foretaksrådet 13. juni 2023 hvor det ble besluttet at Mjøssykehus-alternativet skulle legges til grunn for steg 2 av konseptfasen. Foretaksrådet ba Helse Sør-Øst RHF legge til rette for:*
 - *en videreutvikling av det elektive ortopediske tilbudet ved sykehuset i Elverum*
 - *et rehabiliteringstilbud ved sykehuset Elverum, herunder en videreføring av døgntilbudet som i dag er lokalisert i Ottestad*
 - *en styrking av tilbudet ved Tynset sykehus*
 - *etablering av et bevegelsessenter ved sykehuset i Elverum, med elektiv ortopedi og fysikalsk medisin og rehabilitering*

- *Helse Sør-Øst RHF vil legge til rette for en videreutvikling av det elektive ortopediske tilbudet ved sykehuset i Elverum, ved at det etableres en femdøgnspost for utvalgte pasientgrupper.*
- *Helse Sør-Øst RHF vil legge til rette for at døgntilbudet innen fysikalsk medisin og rehabilitering ved Sykehuset Innlandet HFs lokasjon på Ottestad flyttes til sykehuset i Elverum. Tilbudet ved lokasjonen på Solås flyttes også til sykehuset i Elverum. Virksomheten organiseres i en syvdøgnspost for fysikalsk medisin og rehabilitering. Tidligrehabilitering skal lokaliseres til Mjøssykehuset.*
- *Helse Sør-Øst RHF vil styrke tilbudet ved sykehuset på Tynset gjennom økning av tilbudet innen generell og elektiv kirurgi.*
- *Helse Sør-Øst RHF vil legge til rette for etablering av bevegelsessenter i samspill med andre offentlige og ideelle aktører.*
- *Styret viser til utredning av fødetilbudet på Elverum i styresaken. Styret kan ikke anbefale at det etableres et fødetilbud på Elverum. Styret viser likevel til at en fødestue kan tilpasses innenfor vedtatt målbilde for utvikling av Sykehuset innlandet HF. Etablering av en fødeavdeling vil innebære at målbildet for utvikling av Sykehuset Innlandet HF må utredes på nytt. Styret anbefaler at det legges til rette for barselhotell og oppfølging av barselkvinner ved sykehuset i Elverum, i samarbeid med kommunene.*
- *Helse Sør-Øst RHF vil legge til rette for samspill med Forsvarets aktivitet og det medisinske miljøet ved sykehuset i Elverum.*

2. *Styret ber om at saken oversendes Helse- og omsorgsdepartementet for videre behandling.*

Stemmemforklaring fra styremedlemmene Sølvberg, Grimsgaard og Kronkvist:

Det vises til drøfteprotokoll datert 18. desember 2023.

Det vises også til tidligere orientering i sak 076-2023 *Protokoll fra foretaksmøte i Helse Sør-Øst RHF 13. juni 2023.*

Foretaksmøtet vedtok:

1. *Med tillegg som går fram av punktene 2-4 nedenfor slutter foretaksmøtet seg til Helse Sør-Øst RHF sitt vedtak i styresak 102-2022 Sykehuset Innlandet HF – hovedprogram og valg av hovedalternativ og tomt for videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF, og ber om at Mjøssykehus-alternativet legges til grunn for steg 2 av konseptfasen.*
2. *Foretaksmøtet ber om at Helse Sør-Øst RHF, i tillegg til det som ligger til grunn for vedtaket i styresak 102-2022, legger til rette for:*
 - a. *En videreutvikling av det elektive ortopediske tilbudet ved sykehuset i Elverum, hvor mer døgn- og dagkirurgi legges til sykehuset i Elverum*
 - b. *Et rehabiliteringstilbud ved sykehuset i Elverum, herunder en videreføring av døgntilbudet som i dag er lokalisert i Ottestad og som opprinnelig var planlagt lokalisert i Mjøssykehuset. Det gjøres nødvendige bygningsmessige tilpasninger ved sykehuset i Elverum for å tilrettelegge for dette.*
 - c. *En styrking av tilbudet ved Tynset sykehus*

- d. *Etablering av et bevegelsessenter ved sykehuset i Elverum, med elektiv ortopedi og fysikalsk medisin og rehabilitering som en stamme for et slikt fagmiljø, sammen med NAVs senter for tekniske hjelpemidler, Høgskolen i Innlandets opplæring i kroppsøving og relevante ideelle aktører.*
3. *Foretaksrådet ønsker at det skal legges til rette for et fødetilbud med barselavdeling ved sykehuset i Elverum, og ber Helse Sør-Øst RHF utrede dette.*
4. *Foretaksrådet ber Helse Sør-Øst RHF i det videre arbeidet vurdere mulighetene for samspill mellom Forsvarets aktivitet og et styrket medisinsk miljø ved sykehuset i Elverum innen rehabilitering og et bevegelsessenter. Helse Sør-Øst RHF bes videre vurdere hvordan det akuttmedisinske tilbudet kan ivareta Forsvarets behov, og om det er muligheter for samarbeid om for eksempel opplæring og trening.*

2.2. Forsvarlig fødetilbud og barselhotell ved sykehuset i Elverum

Helse Sør-Øst RHF har etter vedtak i foretaksråd 13. juni 2023 utredet tre ulike modeller for fødetilbud ved Sykehuset Innlandet HF. For sykehuset i Elverum er fødeavdeling, fødestue og barselhotell med et godt poliklinisk barseltilbud med samarbeid med kommunene belyst. Framskrivninger til 2040 og seleksjonskriteriene tilsier at det vil være drøyt 250 fødsler årlig i en fødeavdeling og cirka 50 fødsler årlig ved en fødestue på sykehuset i Elverum. Det presiseres at antall fødsler i et tilbud med fødestue er usikkert og kan være noe høyere.

Resultatet av utredningen ble lagt frem i styresak 148-2023. Det ble i saken redegjort for at man ikke anså det som mulig å etablere en fødeavdeling på sykehuset i Elverum uten at samlet sykehusmodell må endres i så stor grad at man må rykke tilbake i hele planleggingsprosessen for videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF. Det ble beskrevet at det er mulig å etablere en fødestue på sykehuset i Elverum tilsvarende den man i dag har på sykehuset på Tynset, uten at modellen med Mjøssykehus for øvrig må endres. Alternativet med fødestue er ikke faglig anbefalt, men kan tilpasses innenfor vedtatt mål bilde for utvikling av Sykehuset innlandet HF. I saken ble det vist til at alternativet med fødestue vil gi økt bemanningsbehov på sykehuset i Elverum og økte FDV-kostnader for bygningsmassen i Elverum. I sum vil fødestue gi et gevinsttap for prosjektet foreløpig anslått til 15 millioner kroner årlig.

Foretaksrådet 7. mars 2024 vurderte fødetilbudet på Elverum slik:

Foretaksrådet viste til at styret anbefaler at det legges til rette for barselhotell og oppfølging av barselkvinner ved sykehuset i Elverum, i samarbeid med kommunene. Styret vurderer at etablering av en fødeavdeling vil innebære at målbildet for utvikling av SIHF må utredes på nytt. Styret viser likevel til at en fødestue kan tilpasses innenfor vedtatt mål bilde. Det er planlagt med kvinneklinikk i Mjøssykehuset, fødeavdeling på Lillehammer og fødestue på Tynset. Det er ca. 60 km mellom sykehuset i Elverum og Mjøssykehuset, og erfaringer tilsier at mange kvinner velger å føde ved de større kvinneklinikkene for å kunne benytte seg av et faglig bredt tilbud, inklusive nyfødtenhet. Foretaksrådet har videre merket seg at SIHF i dag har store rekrutteringsutfordringer, også innen fødselshjelp og gynekologi. Foretaksrådet viste til vedtak 13. juni 2023 om at Helse Sør-Øst RHF skulle vurdere egnet fødetilbud med barselavdeling ved Elverum sykehus som ledd i videreutviklingen av SIHF, hvilket Helse Sør Øst

RHF har gjort, og ba Helse Sør-Øst RHF legge til rette for et forsvarlig og trygt fødetilbud ved Elverum sykehus innenfor rammen av målbildet for videreutvikling av SIHF.

Samlet tilsier dette at Helse Sør-Øst RHF i det videre konseptarbeidet vil innarbeide etablering av fødestue og barselhotell på sykehuset i Elverum, da dette er i tråd med vedtaket i foretaksmøtet.

2.3. Videreutvikling av det ortopediske tilbudet og bevegelsessenter ved sykehuset i Elverum

Foretaksmøtets vedtak om videreutvikling av det ortopediske tilbudet og realisering av et bevegelsessenter ved sykehuset i Elverum er i tråd med styrets vedtak i sak 148-2023.

Basert på fremskrevet aktivitet, har Helse Sør-Øst RHF utredet ulike modeller for elektivt ortopedisk tilbud ved Sykehuset Innlandet HF. Resultatet av utredningen ble lagt frem i styresak 148-2023. For å optimalisere effekten av stordrift og utvikling av spisskompetanse, anbefales det at pasienter fordeles etter pasientgruppe fremfor opptaksområde. Dette vil gi en effektiv drift og redusere variasjonen i tilbudet i Sykehuset innlandet HF. De sykeste pasientene bør behandles ved Mjøssykehuset fordi det ikke er planlagt med intensivsenger ved sykehuset i Elverum. Basert på en vurdering av det totale behovet for elektiv ortopedisk kirurgi i Sykehuset Innlandet HF og tidligere vedtak om at funksjoner for ortopedisk kirurgi skal lokaliseres ved sykehusene på Tynset, Lillehammer, Elverum og Mjøssykehuset, anbefales det å dimensjonere for et aktivitetsvolum tilsvarende en femdøgnspost ved sykehuset i Elverum.

Slik det er beskrevet i styresak 148-2023, legger etablering av akuttmedisinsk sengepost og etablering av døgntilbud innenfor ortopedi og fysikalsk medisin og rehabilitering ved sykehuset i Elverum godt til rette for et bevegelsessenter. Dette vil gi god mulighet for samarbeid med NAVs senter for tekniske hjelpemidler og Høgskolen i Innlandets etablering av fysioterapiutdanning. Oppdragene knyttet til etablering av bevegelsessenter kan ivaretas innenfor foreslått modell.

Etablering av femdøgnspost for elektiv ortopedi og etablering av et bevegelsessenter vil innarbeides i endelig konseptrapport for videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF.

2.4. Styrking av sykehuset på Tynset

Sykehuset på Tynset er i dag et akutt sykehus i fjellregionen. Helse Sør-Øst RHF styrker tilbudet på Tynset gjennom økning av elektivt volum i generell kirurgi, samtidig som volumet i elektiv ortopedi beholdes. I tillegg styrkes samarbeidet med kommunene innenfor psykisk helsevern for voksne og for barn og unge. Styrking av tilbudet ved sykehuset på Tynset vil ivaretas gjennom videre konseptfasearbeid. Vurderinger av prosjektutløst bygningsmessig rehabilitering for å ivareta dette vil bli innarbeidet i konseptfasearbeidet.

3 Administrerende direktørs anbefaling

Det vises til vedtak i foretaksmøtet i Helse Sør-Øst RHF 7. mars 2024. Administrerende direktør anbefaler at styret tar foretaksmøtets vedtak til etterretning.

Oppdraget om å legge til rette for funksjonsområdene ortopedi, bevegelsessenter og forsvarlig fødetilbud ved sykehuset i Elverum, samt styrking av sykehuset på Tynset, vil påvirke pasientstrømmene til disse sykehusene samt Mjøssykehuset. I tillegg vil det innebære endringer i tidligere beregninger av driftsøkonomi for ny sykehusstruktur i Innlandet. Driftsøkonomiske konsekvenser av revidert funksjonsfordeling vil bli innarbeidet i behandling av konseptfasens steg 2.

Administrerende direktør vurderer at etablering av fødestue og barselhotell vil ivareta et forsvarlig fødetilbud på sykehuset i Elverum og kan tilpasses innenfor vedtatt målbilde for utvikling av Sykehuset innlandet HF, og at dette er i tråd med foretaksmøtets vedtak. Administrerende direktør anbefaler derfor at dette innarbeides i det videre konseptfasearbeidet.

Tilsvarende som i styresak 148-2023 vurderer administrerende direktør at etablering av en femdøgnspost for elektiv ortopedisk kirurgi og et bevegelsessenter vil ivareta styrking av det ortopediske tilbudet ved sykehuset i Elverum.

Administrerende direktør anbefaler at styrking av sykehuset på Tynset ivaretas i konseptarbeidet, og anbefaler at nødvendige, prosjektutløste bygningsmessige behov knyttet til rehabilitering av sykehusanlegget på Tynset innarbeides.

Trykte vedlegg:

- Ingen

Utrykte vedlegg:

- [Protokoll fra foretaksmøte i Helse Sør-Øst RHF 7. mars 2024 – Videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF – oppfølging etter foretaksmøte 13. juni 2023.](#)